

τε και κατ'ελάχιστον ποσοστόν προσφέρονται εις την ελαιοκαλλιέργειαν, π.χ. η δυνατότης ἀρδεύσεως δι'ην ματαίως ήγωνίσθην παρά τῇ Α.Τ.Ε. Πύργου - ἀλλὰ κυρίως πνευματικά τοιαῦται, τοῦ-τέστιν ὑπὸ μορφήν συγχρονισμένης ἐπιστημονικῆς καλλιεργητικῆς μεθόδου.

Τὸ γενικῶς ἀξιόλογον τοῦτο ἐθνικὸν εἰσόδημα, ἐκ τῆς ἐ-λαίας, κινδυνεύει ἐφέτος - περισσότερον ἔως ἀπὸ κάθε ἄλλην φορὰν - νὰ μειωθῇ αἰσθητῶς, ἀδικαιολογητῶς δὲ λόγῳ τῶν ὡς κα-τωτέρω ἀναφερομένων.

Ἡ συγκομιδὴ τῆς πλουσίας παραγωγῆς ἤρχισεν ἐντατικῆ - τοῦ-λάχιστον εἰς τὰς ὡς ἄνω περιφερείας - ἀρκετὰ ἐνωρίτερον τοῦ συνήθους ἐκ διαφόρων λόγων, ἀντιμετωπίζοντες δὲ τὴν ἔλλειψιν ἐργατικῶν χειρῶν καὶ πρὸς μείωσιν τοῦ ἐκ ταύτης προβλεπομένου ὑβξημένου κόστους, οἱ παραγωγοὶ ἐπικτείνουν τὴν συλλογὴν ἀμέ-σως καὶ ἐπὶ τοῦ ἀνηρημένου καρποῦ.

Ἡ ἀρχὴ αὕτη ἐκθύμως ὑποστηριζομένη καὶ ἐφαρμοζομένη παρ' ἡμῶν ἀπὸ καιροῦ, ὡς καὶ ἡ συγκομιδὴ, καὶ ἐνωρίτερον ἀκόμη τῆς ἐφετερινῆς, ἀλλὰ ὑπὸ προϋποθέσεις προγενεστέρας ἐρεύνης περὶ ὧν κατωτέρω, ἔχει τὸ εὐνοϊκὸν ἀποτέλεσμα ἐπιτεύξεως ποιότη-τος ἐλαίου ἐξαιρετικῆς - θέμα εἰς τὸ ὁποῖον χωλαίνει ἡ παρα-γωγή μας σημαντικώτατα - πλὴν ὅμως δεῖν νὰ ἔχῃ ὡς προϋπόθεσιν τὴν κατὰ τὸ δυνατόν πληρεστέραν ἀξιοποίησιν τῆς ἀποδοτικότη-τος εἰς ἔλαιον τῆς βιολογικῆς μηχανῆς ἐν συνδυασμῷ πρὸς τοὺς παράγοντας κλίματος καὶ υγείας δένδρου καὶ ἐλαιοκάρπου. Πρα-κτικῶς τὸ σημεῖον τῆς καταλλήλου ἐνάρξεως τῆς ἐλαιοσυλλογῆς θὰ ἠδύνατο νὰ καθορισθῇ ἐκ τῆς ἀποδόσεως εἰς ἔλαιον 22-24% (κῶ ἐλαίου ἐπὶ 100 ὀκάδων ἐλαιοκάρπου κατὰ τὴν ἐκθλιψιν, διὰ τὴν ἐπικρατεστέραν ποικιλίαν "χορωνέτικη"). Ἡ τοιαύτη ὅμως διαπίστωσις θὰ πρέπη πλεον νὰ γίνεταί πρὸ τῆς βιομηχανικῆς παραγωγῆς εἰς τὸ στάδιον τῆς ἐρεύνης ἐφαρμογῶν.

Δι' ἀποδόσεις ἐφέτος τῶν ἐλαιοτριβεῶν τῆς περιοχῆς συνεταιρικῶν καὶ ἰδιωτικῶν δὲν ἱκανοποιοῦν κατὰ μεγάλην πλειο-ψηφίαν οὔτε τοὺς παραγωγούς, ἀλλ' οὔτε καὶ τοὺς βιοτέχνους (ἐλαιο-τριβεῖς) οἱ τελευταῖοι δὲ δυσφοροῦν μᾶλλον περισσότερον, διότι μὲ τὸ ἴδιον κόστος ἐπεξεργασίας θὰ ἀπελάμβανον 50% ἕως 100% δὲ καὶ πλεον εἰσόδημα, ἐφ' ὅσον ἀμείβονται μὲ ποσοστόν ἐκ τοῦ ἐκθλιβομένου ἐλαιολάδου σταθερόν.

Δι' αποδόσεις τούτέστιν τῶν ἐλαιοτριβείων διεκυμάνθησαν κατά κανόνα εἰς τό πλάσιον 12-16% ἔλαιον (χιλγρ. ἔλαιου ἐπί 100 ὀκάδων νωπῶν ἐλαίων), ἐνῶ διὰ τὰς περισσοτέρας περιοχάς ἢ συνήθους μέση ἀπόδοσις ἦτο διπλασία περίπου τῆς κατωτέρας, ὡς ἄνω ἀποδόσεις τῆν ἐποχὴν αὐτήν, ἤτοι 24%. Ὅστε ἡ ἀπόδοσις ὑπολείπεται νῦν κατά μέσον ὄρον 40% τῆς συνήθους ἀναμενομένης.

* Ἐπειδὴ ἠδύνατο νά τεθῆ καί θέμα πλημμελοῦς λειτουργίας τῶν ἐγκαταστάσεων προέβημεν καί εἰς ἐργαστηριακόν ἔλεγχον ἐπί δειγμάτων συγχρόνων καί ὁμίου τοῦ ἰδικοῦ μας σταθμοῦ ἐφαρμογῶν - ἔρευνα ἥτις ἐν αὐτῷ κατ' ἔτος ἐνεργεῖται, διότι προηγεῖται τῆς συλλογῆς ἐλαίων - τὰ ἀποτελέσματα δέ αὐτοῦ συνεφώνησαν, τηρουμένων τῶν ἀναλογιῶν, μέ τὰ ὡς ἄνω ἀποτελέσματα μέσης μειωμένης βιομηχανικῆς ἀποδόσεως (33% μείωσις ἐπί τῆς συνήθους ἀποδόσεως), ὡς ἐκ τούτου δέ, ἐκρίθη ὡς ἀσύμφορος ἡ ἔναρξις τῆς συλλογῆς καί ὁμίου εἰς τὰ δένδρα μεγάλης ἡρημένης παραγωγῆς λόγῳ καί εὐνοϊκῆς συνδρομῆς τῶν ἄλλων παραγόντων, ἤτοι ὕψους ἐλαιοκάρπου ὡς καί καιροῦ καταλλήλου πρὸς ὄριμανσιν, συνεστήθη δέ ἡ ἐφαρμογή τῆς συλλογῆς μόνον ἐπί τῶν δένδρων μικρῶς παραγωγῆς προσβεβλημένων καί ὑπὸ δόκιου, φεδομένου ὅτι ἐν τῇ ἡμέτερῳ σταθμῷ δέν γίνεται χρῆσις δηλητηριωδῶν δακοκτόνων οὐσιῶν, εἰς δέ τὰ μικρῶς παραγωγῆς δένδρα, καί ἡ ὄριμανσις ἔχει προοδεύσει.

Τὸ ὅτι κατά τὸ ἔτος τοῦτο ἔκτακτοι κλιματολογικοὶ ἰδιῶς ἀσφαλῶς κυράγοντες, γενικῆς ἐπιπτώσεως, ἔσχον ὡς ἀποτέλεσμα τὴν παρατηρουμένην καθυστέρησιν τῆς ὄριμανσεως, προκύπτει ἔναργως ἐκ τῆς συγκρίσεως τῶν ἀναλυτικῶν δεδομένων ἐξετάσεως τοῦ ἐλαιοκάρπου τῆς περυσινῆς ἐσοδείας καί τῆς ἐφεινῆς. Ἐνῶ δηλαδή εἰς τὸ περυσινόν δεῖγμα ἀπὸ 25 Σεπτεμβρίου, μετ' ἀφαίρεσιν πάντοτε τοῦ συγκρατηθησομένου κατὰ τὴν ἐκθλιψιν ὑπὸ τοῦ ἐλαιοπλακοῦντος ποσοστοῦ, ἦτο 18% ἔλαιον, εἰς τὸ ἐφεινόν ἀπὸ 9 Νοεμβρίου - 1 1/2 τούτέστιν μῆνα βραδύτερον - ἦν περιεκτικότης ἦτο μόνον 16%, ἐνῶ εἰς τὸν σταθμόν μας κέρισυ ὑπῆρχεν μάλιστα πλουσιωτέρα παραγωγή.

Παρατηροῦμεν ὅτι εἰς τὸν ἡμέτερον πειραματικόν σταθμόν, ἔχοντα ὡς πρόγραμμα εἰδικόν, παραγωγὴν ἐλαίου τελείως

παρθένου (καί από απόψεως δηλαδή παρουσίας δηλητηριωδών ουσιών) ή έλαιουσυλλογή καί μέ τήν περιεκτικότητα 18% (μέ μείωσιν δηλαδή κατά 25% τής συνήθους απόδόσεως τής ποικιλίας έν τῇ πράξει ἤτοι 24% έλαιον) ὅς πέρσσι δύναται νά θεωρηθῆ συμφέρουσα, λαμβανομένου ὅπ' ὄψιν ὅτι μέ τό έν τῇ συνόλῳ ἐφαρμοζόμενον καλλιεργητικόν σύστημα - λεπτομέρειαι ἐκφεύγουν τῶν ὀρίων τῆς προύσης μελέτης - ἐπετεύχθη σχεδόν ἡ κατ' ἔτος ἐξασφάλισις σημαντικῆς παραγωγῆς μέ μειωμένον δέ κόστος.

Δέν δύναται ὅμως νά τηρηθῆ ἀνάλογος τακτική εἰς γενικήν κλίμακα, προκειμένου δηλαδή διά εἰσοδήματα ἐμφανιζόμενον ἀνά, τριετίαν συνήθως σπανίως ἀνά διετίαν, καί ὀή εἰς τό ἔτος τῆς μεγίστης παραγωγῆς, καί ἐφ' ὅσον δέν ἐξασφαλισθῆ ἀπόδοσις τοῦλάχιστον 22% περίπου εἰς ἔλαιον ἀντί τοῦ σήμερα ἐμφανιζόμενου κατὰ μέσον ὄρον 13%.

* Ἡ μείωσις κατά ἕνα τόσον σημαντικόν ποσοστόν - τελικῶς ὑπολογίζεται μεταξύ 25-30% ἐπί τῆς συνολικῆς παραγωγῆς πιθανώτατα, ἤτοι 200.000 τόννων, ἐνός βεβαίου εἰσοδήματος φρονούμεν ὄθεν, ὅτι δέσυν νά ἀντιμετωπισθῆ μετά τῆς ἀναλόγου σοβαρότητος.

* Ὡστε συνιστῶμεν τόν ἐλεγχον ἀρμοδίως ὑπό τοῦ Γ.Χ. Κράτους π.χ. καί κατασταλτικῶς ὑπό τῆς Δ/σεως Γεωργίας πρῶ τούτς ἔλαιοτριβελοῖς, ἤτοι κατὰ κανόνα πρό τῆς συλλογῆς.

* Ἐτεροι λόγοι συνηγοροῦντες εἰς τήν κατόπιν ἐρευνητικοῦ ἐλέγχουπαρεμπόδισιν τῆς ἀκαίρου συλλογῆς ἐμφανίζονται ἐφέτος καί οἱ ἀκόλουθοι: α) * Ἐφ' ὅσον ἡ παραγωγή εἶναι λίαν ἠδξημένη, ἐφέτος καί ἐπομένως δέν ὑπάρχει βῆσιμος - λόγω τῆς κοινοτικῆς στάθμης τῶν καλλιεργείων (τροφοπενία κλπ.) - ἐπιπλέον ἐκτεταμένης παραγωγῆς καί διά τό ἐπόμενον ἔτος ἡ καθυστέρησις τῆς συλλογῆς (ἔχουσα σοβαράν ἀνασχετικῆν ἐπίδρασιν ἐπί τῆς μελλούσης παραγωγῆς), δύναται νά παραταθῆ καί μετά τό ἤθον ἔτος έν ἀνάγκη (καιρικαί ἀνωμαλίας) διδομένου ὄθω χρόνου διά τήν ἐκτέλεσιν ἐργασιῶν, πλέον ἀποδοτικῶν καί ἐπικαίρων ὡς σκοπῶς ψυχανθῶν κλπ.

β) * Ἦν ἐκ τῆς καθυστερῆσεως συλλογῆς ζημία ἐκ τοῦ δάκου, ἐφ' ὅσον κατὰ κανόνα ἔχει γίνεῖ ραντισμός ἢ ἐνά ἀνάγκη μετά συμπληρωματικόν τοιοῦτον, δύναται νά θεωρηθῆ ὡς μικρῶς σημα-

όλας. Είς επίρρωσιν τῆς ἀπόψεως αὐτῆς ἔρχεται ἡ διακρίστωσις— ἐκ τοῦ ἀποτελέσματος τῶν ἀναλύσεων ὡς πρὸς τὴν ὀξύτητα, ἔλαιοκάρπου ἐν τῷ σατόμῳ ἡμῶν, ὅπου μάλιστα ὡς ἀνεφέρθη δὲν ἐγένετο καταπολέμησις τοῦ δάκου, εἶναι δὲ κατὰ τὰ 3/4 μικρότεραι τῶν κερυσινῶν, ἤτοι περί τὸ 1/2 βαθμοῦ—τῆς μικρᾶς ὀξύτητος τῶν ἐφετεινῶν ἔλαιολάδων, ὥστε δύναται νὰ συναχθῇ ὅτι, διὰ τῆς ἐφαρμογῆς καὶ δακοκτονίας ἐν ἀνάγκῃ, ἀπὸ πλευρᾶς τοῦλάχιστον δάκου, καὶ ἡ ποιότης τοῦ ἐλαίου δὲν θά ὑποστῇ ἀξίαν λόγου ἐπιβείνωσιν.

γ) *Ἐφ' ὅσον εἶναι κατὰ πᾶσαν πιθανότητα καὶ λογικὴν δυνατόν, νὰ ἐπιταχυνθῇ ἐπιτυχῆς μελέτη οἰκονομικωτέρας συλλογῆς καὶ διὰ μηχανικῶν μέσων τοῦ ἐλαιοκάρπου ἐκ τῶν δένδρων καὶ τοῦ ἔδαφους (ἀρξαμένη ἤδη, ὡς πληροφοροῦμεθα, καὶ παρὰ τῆς ΑΤΕ καὶ διὰ τὴν ἐκ τοῦ ἔδαφους συλλογὴν) θά δύναται καὶ ἡ ἐκ τῆς μερικῆς πτώσεως εἰς τὸ ἔδαφος τοῦ ἐλαιοκάρπου ζημία νὰ ἀντιμεταπισθῇ κατὰ τὸ μεγαλύτερον ποσοστόν, ἴσως καὶ μὲ θετικὴν διαφοράν διὰ τῆς μείψεως τοῦ κόστους ἐλαιοσυλλογῆς. *Ἐν μάλιστα ἐπιτευχθῇ ἐπιτυχῆς ἀντιμετώπισις τῆς συλλογῆς μηχανικῶς καὶ ἐκ τῶν δένδρων, ἡ ὑφέλεια θά εἶναι ἔτι πλέον ἀξιόλογος ἀπὸ πολλῶν ἀπόψεων.

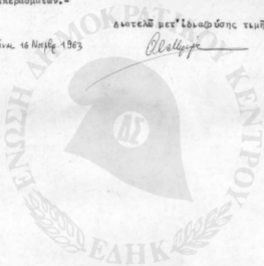
*Ὅστε συνιστῶμεν κατ' ἀρχὴν τὴν ἔμμεσον διαφώτισιν τῶν παραγωγῶν, ἵνα, μετὰ μελέτην ἔστω δειγματοληπτικὴν, καὶ ἀναλύσεις τοῦ ἐλαιοκάρπου κατὰ περιφέρειας, κατὰ τὸν προσφορότερον τρόπον, συμμορφωθούσιν πρὸς τὴν ἀνακοπὴν τῆς τυχόν γινομένης ἐβρέως κατὰ σειρὰν ἐλαιοσυλλογῆς ἄδρων καρπῶν, κατὰ τὴν ὡς ἄνω ἔννοίαν, λαμβανομένης συγχρόνως μερίμνης ἵνα ἐξασφαλισθῇ ἡ ἐνίσχυσις των ὡς καὶ διὰ τὴν διὰ μηχανικῶν μέσων κατὰ τὸ δυνατόν ἐλαιοσυλλογὴν. *Ἐφ' ὅσον ἄλλως τε μετὰ τὴν ἐξαγγελίαν τῶν βασικῶν τάσεων τῆς κυβερνήσεως περὶ μέτρων ἀσφαλείας τιμῆς καὶ ἀπεριορίστου συγκεντρώσεως οὐδεὶς λόγος ἀνησυχίας τῶν παραγωγῶν ὑπάρχει, ἀρθρείσης δὲ τῆς ἀπειλῆς δαμοκλείου σπάθης τῆς Ἀγροτικῆς Τραπεζῆς κατὰ τῶν ὑφειλετῶν οἱ παραγωγοὶ θά ἔχουν κάθε συμφέρον ν' ἀξιοποιήσουν κατὰ τὸν ὑποδοτικώτερον τρόπον τὴν παραγωγὴν των, εἶναι λογικόν νὰ ἀπαιτηθῇ ἀπὸ αὐτοὺς νὰ μεριμνήσουν διὰ τὴν γενικωτέραν προαγωγὴν τοῦ δημοσίου συμφέροντος.

Ευαρεστηθήτε επί τούτοις, κ. *Υπουργέ, όπως εγκρίνητε, πλέον των άλλων μέτρων όπως κ.χ. εν τη συναπτικῇ ἡμῶν ἀναφορῇ υποδεικνύομεν, τὴν δημοσίευσιν τῶν ἐν περιλήψει σκέψεων αὐτῶν εἰς τὸν τύπον καὶ δὴ τῆς περιφέρειας μου, ἣν καὶ εἰδικότερον ἀφοροῦν, καθ' ὅσον δι' ἐκάστην περιοχὴν - παρὰ τὴν πιθανότατα γενικὴν αἰτίαν τοῦ φαινομένου τῆς καθυστέρησεως τῆς ἑπιμόνου - θὰ πρέπη νὰ προηγηθῇ, ὡς ἀνεφέρθη, ἀντικειμενικὴ καὶ δὴ ἐργαστηριακὴ κλπ. ἔρευνα, πρὸς ἐξαγωγήν ἀσφαλεστέρων συμπερασμάτων. -

Διατελῶ μετ' ἰδιαίτουσ ἑπιμέλει

Ἀθήναι 16 Νοεμβρίου 1963

Α. Παλιώτης

Π ρ ό σ

Τόν 'Εξοχότατον 'Υπουργόν τῆς Βιομηχανίας
κ. ΙΩΑΝΝΗΝ ΣΙΓΓΑΛΗ

'Ε ν τ α ῦ θ α

(Διά τῆς Α' Γενικῆς Δ/σεως Βιομηχανίας)

Α Π Λ Ο Ρ Α

Θεοδώρου Α. Μερκούρη

Χημικοῦ Α'

'Υπουργείου Βιομηχανίας

Θ έ μ α : 'Αντιμετώπισις κινδύνου σημαντικῆς μείωσης τοῦ
'Εθνικοῦ ἐξ ἐλαίου εἰσοδήματος 1963, λόγω ἀκαί-
ρου ἐλαιοσυλλογῆς.-

Λαμβάνου τήν τιμήν, κ. 'Υπουργέ, ν'ἀναφέρω τά ἀκόλουθα:

Διεπίστωσα τόσον ἐκ τῶν ἀναλύσεων ἐλαιοκάρπου, ληφθέντος
ἐκ τοῦ ἀπό ἐτῶν παρακολουθουμένου καί ἐπιστημονικῶς, ἰδιωτι-
κοῦ σταθμοῦ 'Ιδιωτικῶν 'Εφαρμογῶν καί ἡ ἐλαιοφυτειῶν ἐν 'Ηλείᾳ,
ὅσον καί ἐξ αὐτοφίας καί πληροφοριῶν ἐκ τῆς ἐφετινῆς ἀποδόσε-
ως ἐλαιοτριβεύων τῆς ἀνω περιοχῆς, ὅτι ἡ ἀπόδοσις τοῦ ἐλαιοκάρ-
που εἰς ἐλαίον ὑστερεῖ κατά 40% κατά μέσον ὄρον τῆς κανονικῆς
ἀποδόσεως (ἤτοι 24 χιλιογράμμων ἐλαίου δι' 100 ὀκάδας ὄριμου
ἐλαιοκάρπου ποικιλίας "Κορωνέϊκη") Τοῦτο ὀφείλεται εἰς καθυστε-
ρήσιν, πιθανότατα γενικῶς, τῆς ὀριμάνσεως λόγω τῶν ἐκτάκτων κλι-
ματολογικῶν συνθηκῶν τοῦ παρελθόντος χειμῶνος. Οἱ παραγωγοί
ἐξ ἄλλου ἐπειγόμενοι ὅπως βελτιώσῃσι τά οἰκονομικά των καί ἐξ
ἄλλων λόγων προβαίνουν εἰς πρῶτον συγκομιδὴν κατά τ'ἀντιῆρον
τοῦ ἐλαιοκάρπου μέ πιθανότατον ἄμεσον ἀποτέλεσμα τήν ζημίαν τό-
σον πούτων, ὅσον καί τήν τῆς βιοτεχνίας (ἐλαιοτριβεύων), ἐν γέ-
νει δέ μείωσιν σοβαράν τοῦ 'Εθνικοῦ εἰσοδήματος κατά πησοστόν,
ἐν τέλει, τοῦλάχιστον 25%. 'Επειδή δὲν ὑφίσταται εὐλογος πρός
τοῦτο αἰτία, κατά τά ἐν τῷ συνημμένῳ ὑπομνήματι ἀναφερόμενα
λεπτομερέστερον, κρίνω σκόπιμον ὅπως ὑποδείξω τήν ἄμεσον σύστα-
σιν ἐπιτροπῆς πρός ἔλεγχον τοῦ ρυθμοῦ τῆς ἐλαιοσυλλογῆς διὰ
κλιμακίαν ἐν τῷ κέντρῳ καί περιφερείαις.

Θέτω ὑπό τήν 'Υμετέραν κρίσιν τήν συμμετοχὴν εἰς αὐτὴν
τῶν ἐνδεικνυομένων ὀργάνων ἐκπροσωποῦντων ἐκτός τοῦ 'Υπουργεί-

ου Βιομηχανίας και τα Ύπουργεία Γεωργίας, Οικονομικών, Εμπορίου, ως και ειδικόν Ανώτερον Επιθεωρητήν της Α.Τ.Ε. π.χ. κ. Δημ. Κανάση διά τού κείττων, ώστε να εξασφαλισθῆν ἡ ταχύτερα ἐνημέρωσις ἐπί τῆς ἐν γένει καταστάσεως, ἢ κατάλληλος διαφύτισις τῶν παραγωγῶν, πρός ἀντιμετώπισιν κατά τόν προσφορῶτερον τρόπον τῆς καταστάσεως ἐπί τῶ τέλει τῆς ἀποφυγῆς μὴ ἀξιοποιήσεως κατά τὸ μέξιμον τῆς ἀποδόσεως τῶν βιολογικῶν μηχανῶν (ἐλαιοφυτειῶν) καί συνεπῶς μειώσεως τοῦ Ἐθνικοῦ εἰσοδήματος.-

Εὐσεβῆτος

ΘΕΟΔ. Α. ΜΕΡΚΟΥΡΗΣ

Ἀθήναι, 16/11/1963

ΣΥΝΗΜΜΕΝΑ :

Ἀναλυτικόν σχετικόν ὑπόμνημα.

